

складності виконання творчогозавдання і т.д.;

- навчання дизайну необхідно погоджувати з індивідуальними здібностями, творчою вибірковістю дитини (перевагам до видівдіяльності, особистісним сенсам і т.д.)

- навчання дизайну будується на основі принципу: від простого до складного, при цьому на початкових етапах учитель показує учням різноманітні прийоми дизайнської діяльності, а згодом учні, оволодіваючи ними, формують власний досвід дизайнської проектної діяльності [1, с. 2].

Відповідно до вище викладеного, важливим завданням початкової школи є формування в учнів дизайнського мислення. Ефективним для його розвитку буде впровадження технології «дизайн-освіта» на уроках.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бахтеева Л. А. Дизайн как средство творческого развития учащихся на уроках технологии [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ir.nul.nagoya.ac.jp/jspui/bitstream/2237/15862/1/v8_p54.pdf.

2. Тименко В. П., Вдовченко В. Методика трудового навчання: технічної і художньої праці. Теоретичні засади і емпіричний досвід початкової дизайн-освіти. Київ: Вид-во ІОД, 2009. 300 с.

Дар'я В'юнцковська,

студентка 2 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **О. В. Малицька**, к. пед. н., доцент (БДПУ)

КУЛЬТУРОВІДПОВІДНІСТЬ ЯК ПРИОРИТЕТНИЙ ФАКТОР СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Актуальність. Зростання кризи в духовній сфері людини стає глобальною проблемою в усьому світі. Панування матеріалістичної ідеології, прагматична спрямованість сучасної цивілізації призвела до відчуження людини від духовних потреб.

Об'єктивні закономірності сучасного соціального розвитку вимагають не бездумних виконавців, а мислячих людей, творчий потенціал, висока ступінь інформованості яких доповнені національною самосвідомістю, моральною культурою та естетичним смаком. Гуманістичні аспекти в структурі особистості набувають значення пріоритетних, а це підвищує вимоги до освіти, яка формує і розвинутий інтелект, і внутрішню культуру людини.

Ступінь досліджуваності проблеми. Осмислення значення й місця культури в житті суспільства й формуванні особистості протягом століть було актуальною проблемою багатьох наук.

У працях Г. Спенсера, Б. Маліновського, Л. Ніколаєнка обґрунтована соціально-практична природа культури та визначені її функції, серед яких особливе місце посідають виховна й освітня.

Культуровідповідне середовище трактувалося як визначальний фактор у формуванні особистості такими вченими як В. Вернадський, П. Флоренський. Проблеми потенціалу педагогічно організованого культурного середовища вивчалися Б. Асаф'євим, Р. Штайнером.

Проблеми взаємодії культури та освіти висвітлюють роботи низки вчених (Р. Арихейм, М. Каган, Н. Киященко, Б. Ліхачов, Л. Масол, Г. Шевченко, Б. Неменський, Б. Юсов).

Значущий доробок у розкриття й реалізацію освітнього потенціалу культури внесли вітчизняні вчені й педагоги (О. Семашко, Л. Ніколаєнко, Н. Миропольська, Л. Масол, О. Онищенко та інші).

Мета і методи дослідження. Метою даної статті є розкриття гуманістичного потенціалу культури та умов його реалізації в освітньому просторі педагогічного ВНЗ. Основними методами дослідження були аналіз психолого-педагогічної, методичної, мистецтвознавчої літератури.

Сутність дослідження. У наші часи відроджується інтерес до педагогіки культури й відповідно до цього висуваються нові вимоги до функцій освіти, яка не просто має синтезувати знання, уміння і навички, а сприяла б формуванню ціннісних орієнтацій молодого покоління.

Освітні установи, зокрема педагогічні ЗВО, є найбільш ефективними суспільними інститутами, в яких процес соціокультурної комунікації організується, стає систематичним і набуває творчої спрямованості.

Формування майбутнього педагога початкової школи має бути спрямоване на усвідомлення відповідальності за свій особистісний імідж не тільки освіченої людини, але й людини культурної, а такожвласної ролі в трансляції культури.

Така орієнтація особистості майбутнього вчителя початкової школи припускає перехід особистісного статусу з позиції пасивного споживача духовних цінностей у статус соціально-активного співучасника й творця культурного життя; а отже й адекватний особистісний саморозвиток.

Культуровідповідний розвиток можна трактувати як відповідність освіти культурі певного часу, орієнтування людини не тільки на її опанування та відтворення, але й на культуротворчість. Для досягнення такої мети доцільним є створення атмосфери співтворчості, діалогу особистостей, в якому об'єктикультури набувають статусу пріоритетних цінностей.

Сучасна освіта має формувати в людині не тільки систему знань, а, перш за все, систему почуттів. Зміст сучасної освіти є відтворенням буття людини, її відносин і діяльності в соціумі, природі, духовній сфері. Крім знань і способів діяльності, передбачається, що він має містить досвід творчої діяльності й досвід емоційно-ціннісного відношення.

Основні висновки. Культура, як відбиток рівня розвитку суспільства і його творчих потенцій акумулює духовні цінності. Отже нагальним завданням прогресивної держави можна вважати забезпечення сприятливих умов функціонування культури. Основою для реалізації гуманістичного потенціалу культури має бути освіта, оскільки формування гуманістичної культури буде успішним лише в умовах цілеспрямованої педагогічно організованої діяльності держави, суспільства, всіх соціальних інститутів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мистецтво у розвитку особистості: монографія / [Н. Г. Ничкало, І. А. Зязюн, О. М. Отич, С. О. Соломаха та ін.]. – Чернівці: Зелена Буковина, 2006. – 224 с.

Денис Галенков,

студент 6 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Науковий керівник: **К. І. Степанюк**, доцент (БДПУ)

**СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПЕДАГОГІЦІ
(СЕРЕДИНА ХХ СТ.- ПОЧАТОК ХХ СТ.)**

Трудове виховання в Україні має давні традиції і належить до складників нашої ментальності. Для людини праця завжди була не тільки економічною а й моральною та педагогічною категорією.

У 50-х р. перед загальноосвітньою школою особливо гостро постали завдання підготовки учнів до життя, до активної творчої участі у виробничій праці, виховання любові до праці й поваги до людей праці, вироблення вмінь самостійно поповнювати свої знання та орієнтуватися в стрімкому потоці наукової й політехнічної інформації. Окрім того, усередині 50-х р. до навчальних планів знову повернули заняття з ручної праці в 1–4 класах.

На початку 1970-х рр. такою формою, де учні могли вибирати професійну підготовку за своїми можливостями і бажаннями, стали міжшкільні навчально-виробничі комбінати, які створювали у містах і селах України.

У 70-х-на початку 80-х рр. ухвалено низку документів, спрямованих на піднесення роботи системи народної освіти, проте вони не працювали, тому радянська школа, піддаючись застійним впливам, усе більше входила у кризовий стан. 1984 р. було окреслено й затверджено основні напрями шкільної реформи, що передбачали перехід на навчання дітей з 6-річного віку та на 11-річний термін шкільного навчання; змінили структуру загальноосвітньої школи (початкова –1–4 класи, неповна середня – 1–9 класи, середня школа – 1–11 класи).

Зміст трудового навчання початкового етапу охоплював три напрями: роботу з папером і картоном, роботу з тканиною і сільськогосподарську працю.

У 60–80 р. молодші школярі вчилися працювати з різними матеріалами, їм викладали технічне моделювання. У 90-і р. таку підготовку значно розширино, у 3–4 класах передбачено роботу з деревиною і металом, комбіновані роботи з різними матеріалами. Значно розширино технічне моделювання завдяки вивченням елементів техніки, моделювання й макетування, додано заняття з побутової праці й самообслуговування.

До змісту трудового навчання початкової школи 90-х р. уведено новий напрям – догляд за одягом. У програмному матеріалі 90-х р. закладено поступове формування культури праці школярів за ступенем